

De pen is machtiger dan het zwaard

Museum Sloten

Beleidsplan 2026-2029

Museum Sloten
Heerenwal 48
8556 XW Sloten

Contact

0514-531541

b.g.g. en tijdens wintersluiting 06-83313740 info@museumsloten.nl

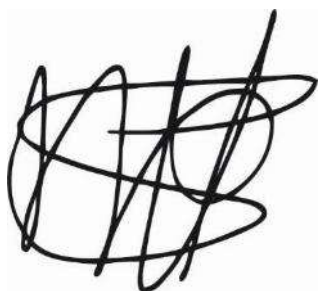
www.museumsloten.nl

Vooraf

Museum Sloten is gehuisvest in een historisch pand in het centrum van Sloten. De stad Sloten, is de kleinste stad van Fryslân, maar met een grote geschiedenis. In dit museum krijgt de bezoeker een inkijkje in het ontstaan en de ontwikkeling van Sloten, één van de Friese Elfsteden, waar water, handel en verdediging eeuwenlang het dagelijks leven bepaalden. Het verleden van Sloten leeft voort in de verhalen, objecten en herinneringen die hier worden bewaard en gedeeld. Om dit verhaal te vertellen maken wij gebruik van de collectie toverlantaarns die wijlen Peter Bonnet, destijds inwoner van Sloten, heeft nagelaten aan het museum.

Met dit beleidsplan schetsen wij onze visie op de toekomst van Museum Sloten. Wij willen niet alleen het erfgoed van de stad zorgvuldig behouden, maar het ook op een toegankelijke en inspirerende manier presenteren aan een breed en divers publiek. Het museum ziet het als zijn taak om geschiedenis tastbaar en betekenisvol te maken, voor zowel inwoners van Sloten als bezoekers van buitenaf.

Dit beleidsplan vormt een leidraad voor de komende jaren. Het beschrijft hoe wij, samen met vrijwilligers, medewerkers, partners en de gemeenschap, blijven werken aan een museum dat verbindt, verrijkt en uitnodigt tot ontdekking. Zo blijft de geschiedenis van Sloten niet alleen zichtbaar, maar ook levend voor huidige en toekomstige generaties. Kortgeleden is onze collectie verrijkt met zwaarden, welke zijn gebruikt in de 80-jarige oorlog. Vanaf het najaar 2026 kunt u deze unieke collectie bewonderen.

Ackelyn Stapensea
Voorzitter Museum Sloten
Januari 2026

Inhoud

Inleiding.....	1
Managementsamenvatting.....	3
1 Profiel van Museum Sloten.....	5
2 Collectie.....	10
3 Publieksprogramma.....	14
4 Erfgoededucatie als fundament voor de toekomst.....	17
5 PR en Marketing.....	19
6 Zakelijke markt.....	20
7 Samenwerkingen.....	21
8 Vrijwilligers.....	22
9 Organisatie en beheer.....	23
Bijlage 1 Financiën.....	26
Bijlage 2 Meerjarenplanning 2026-2029.....	29

Inleiding

Een stevige basis

Het museum heeft in de voorbije beleidsperiode (2020-2025) een goede ontwikkeling doorgemaakt. In de beleidsperiode 2020-2025 heeft het museum belangrijke stappen gezet om zijn maatschappelijke en culturele rol te versterken en zich verder te ontwikkelen als een toegankelijk, eigentijds en toekomstgericht museum. Dit blijkt uit jaarlijks stijgende bezoekersaantallen, reacties van bezoekers, omzet, goede verstandhouding tussen bestuur, personeel en vrijwilligers, algemene tevredenheid en enthousiasme onder vrijwilligers.

Er is een nieuw publieksprogramma ontwikkeld 'Sloten door toverlantaarns betoverd', met meer aandacht voor beleving en participatie. De kinderactiviteiten zijn uitgebreid, waardoor ook jonge bezoekers op een actieve en aansprekende manier kennismaken met de geschiedenis van Sloten. Daarnaast is het vrijwilligersbeleid uitgevoerd en verder geprofessionaliseerd, wat heeft geleid tot een stabiele en betrokken groep vrijwilligers die een onmisbare bijdrage levert aan het functioneren van het museum.

Op het gebied van duurzaamheid zijn concrete stappen gezet, onder andere door het verduurzamen van de museumwinkel en het gebruik van materialen bij de inrichting van de nieuwe presentatie. Het museum biedt bovendien een podium aan regionale kunstenaars en zoekt actief de samenwerking met andere musea en culturele instellingen in de regio. Deze samenwerking versterkt de onderlinge kennisuitwisseling en draagt bij aan een breder cultureel aanbod.

Intern is de organisatiestructuur herzien om efficiënter en toekomstbestendiger te kunnen werken met een kleiner bestuur. Ook is een start gemaakt met het 'ontzamelen' van de collectie, met als doel de collectie beter te beheren en te focussen op kernstukken die het verhaal van Sloten het beste vertellen. Verder heeft Museum Sloten deelgenomen aan de Museumnacht, waarmee een nieuw en jonger publiek is bereikt.

Dankzij zorgvuldig financieel beleid is Museum Sloten financieel gezond. Deze solide basis biedt ruimte om de ingezette ontwikkelingen voort te zetten en nieuwe ambities te realiseren. Dit beleidsplan bouwt voort op deze resultaten en schetst de richting voor de komende jaren. De KPI's (Kritische Prestatie Indicatoren) behorend bij de subsidie van gemeente 'De Fryske Marren' zijn als uitgangspunt genomen voor dit nieuwe beleidsplan. Museum Sloten voldoet inmiddels op nagenoeg alle punten aan de criteria die het museumregister hanteert en qua bedrijfsvoering aan die van de Code Fair Practice.

Leeswijzer

Het beleidsplan begint met een managementsamenvatting waarin de hoofdlijnen zijn weergegeven, gevolgd door een profielbeschrijving van Museum Sloten als hart van de historische stad met onze missie en de daaruit voortvloeiende hoofdbeleidslijnen. Deze hoofdlijnen worden in de daaropvolgende hoofdstukken uitgewerkt en verantwoord. Aan het eind is een tweetal bijlagen toegevoegd: de meerjarenplanning 2026-2029 en de financiën.

Managementsamenvatting

Onze missie luidt:

de rijke cultuurhistorie van de stad Sloten in kaart brengen, behouden en toegankelijk maken voor toeristen, recreanten en inwoners van de gemeente 'De Fryske Marren'.

De daarvan afgeleide hoofddoelstelling voor 2026-2029 is:

10 procent meer mensen laten delen in onze collectie en onze kennis.

In de komende jaren willen we daaraan werken door in te zetten op deze beleidslijnen:

1. Het versterken van de publieksfunctie van Museum Sloten door educatie, participatie en zichtbaarheid.
2. Zorgvuldig omgaan met erfgoed en werken een aan toekomstbestendige collectie.
3. Versterken van de interne organisatie en het netwerk van het museum.

Deze lijnen worden in de diverse hoofdstukken uitgewerkt en hieronder in samenvatting weergegeven. (In bijlage 2 zijn de beleidsvoornemens uitgezet in de verschillende jaren.)

Het museum ontwikkelt zich tot een toegankelijk en inspirerend kenniscentrum waarin de Friese geschiedenis en identiteit centraal staan. Met een vernieuwde presentatie en een sterke focus op educatie, participatie en zichtbaarheid wil het museum een breed en divers publiek bereiken en binden.

De inhoudelijke koers van het museum wordt gedragen door drie kernverhalen: de Friese identiteit, water als vriend en vijand en bestuur en rechtspraak. Deze thema's worden op een aansprekende manier verteld met behulp van de unieke collectie toverlantaarns en bijbehorende lantaarnplaatjes. Door erfgoed verhalend te presenteren, maakt Museum Sloten geschiedenis begrijpelijk en relevant voor bezoekers van alle leeftijden. De collectie wordt de komende jaren verder ontsloten, onder andere door het publiek toegankelijk maken van de tweehandszwaarden in het najaar van 2026.

De komende periode richten wij ons op het 'ontzamelen' van onze collectie. De gemeente heeft geld beschikbaar gesteld voor expertise op dit gebied. Wanneer de

ontzameling is afgerond wordt de collectie opgenomen in het programma Atlantis. Op die manier zijn alle stukken toegankelijk voor iedere geïnteresseerde bezoeker.

Erfgoededucatie vormt een belangrijke pijler binnen het beleid. Museum Sloten investeert de komende tijd in educatieve programma's voor het basisonderwijs, waaronder een lespakket in combinatie met museumbezoek en het programma Groen Doen. Daarnaast worden kinderen en jongeren actief betrokken via initiatieven zoals de speurtocht met Wick de muis, een replica-toverlantaarn voor creatieve presentaties, het opleiden van jongeren tot museumgids, een juniorvariant van de stadsomroeper en het betrekken van studenten bij de ontwikkeling van zomeractiviteiten. Hiermee draagt het museum bij aan kennisoverdracht, talentontwikkeling en cultureel burgerschap.

Ook op het gebied van PR en marketing kiest Museum Sloten voor een geïntegreerde aanpak. Traditionele marketing en samenwerking met lokale en regionale partners worden gecombineerd met een actieve onlinestrategie via website, sociale media en nieuwsbrieven. Door consistent en doelgroepgericht te communiceren vergroot het museum zijn zichtbaarheid, publieksbereik en maatschappelijke impact.

Met deze koers positioneert Museum Sloten zich als een toekomstgericht museum waar erfgoed wordt beleefd, gedeeld en doorgegeven. Door te investeren in kwaliteit, educatie, samenwerking en communicatie bouwt het museum aan duurzame relaties met bezoekers, partners en de lokale gemeenschap, en aan een sterke basis voor de toekomst.

1 Profiel van Museum Sloten

1.1 Het ideale startpunt voor de ideale stad

Sloten is een stad, een unieke stad: met slechts 700 inwoners de kleinste van de elf Friese steden en de enige Elfstedenstad in de gemeente De Fryske Marren. Als voormalige vestingstad is het zo gaaf bewaard dat je je echt terug waant in de tijd. Sloten is één groot monument.

Sloten is dus een stad om je over te verbazen. Want hoe is het zo ontstaan? Hoe is die prachtige regelmatige structuur tot stand gekomen? Hoe kan het dat de stad zo gaaf bewaard is gebleven? En vooral zo klein? Daar wil je meer over weten, en daarom wil je Museum Sloten bezoeken.

Onderdeel van het welkomsscherm van website museumsloten.nl

Dat museum ligt midden in de stad en biedt een inhoudelijk interessant aanbod: In 2022 heeft het museum haar volledige pand verbouwd en is er een prachtige nieuwe presentatie 'Sloten door toverlantaarns betoverd' ontwikkeld in samenwerking met Museummakers. Deze nieuwe presentatie is mogelijk gemaakt door subsidies van de gemeente 'De Fryske Marren', het 'Van der Walfonds' en diverse landelijke en regionale subsidieverstrekkingen.

Het volgende is beoogd met de nieuwe presentatie:

- De collectie historische voorwerpen is beter tot haar recht gekomen en heeft een duidelijke functie gekregen in het verhaal van Sloten en de provincie Fryslân.
- De collectie toverlantaarns is inzichtelijker gepresenteerd met meer aandacht voor de grote collectie plaatjes.

- De bijzondere collectie toverlantaarns wordt niet meer als zelfstandige collectie getoond, maar als verrassende techniek om als medium ingezet te worden om het verhaal van Sloten te vertellen.
- De routing in het museum is verbeterd.
- Meer aandacht voor de jonge museumbezoeker.
- De belevingswaarde is versterkt door een heldere, logische vormgeving te combineren met een uitdagende, en nieuwsgierig makende presentatie van objecten.

Er zijn drie geschiedkundige thema's uitgewerkt.

1. De Friese identiteit
2. Het water als vriend en vijand
3. Bestuur en rechtspraak

In het pand zijn ook een museumwinkel en VVV gevestigd.

1.2 Beknopt historisch overzicht

Het huidige Museum Sloten is gesticht in het jaar 2000 en wordt door bestuur en medewerkers geëxploiteerd in opdracht van de gemeente, die ook eigenaar is van de collectie. Tot 2010 viel het museum qua directievoering onder Museum Heerenveen. Vanaf 2010 is het museum zelfstandig verdergegaan. Momenteel draait het museum uitstekend, dat geldt voor zowel de financiën als de bedrijfsvoering. Het bestuur bestaande uit drie personen heeft de afgelopen twee jaar gewerkt aan een nieuwe organisatiestructuur. Momenteel zijn er een coördinator en museummedewerker in dienst. Deze medewerkers organiseren activiteiten, sturen vrijwilligers aan en werken aan het 'ontzamelen' van de collectie. De coördinator legt verantwoording af aan het bestuur. Het bestuur houdt zich bezig met beleid voor de komende jaren en zorgt voor een stabiele, gezonde organisatie waar het prettig werken is voor medewerkers en vrijwilligers.

1.3 Missie, doelstellingen en beleidslijnen

Onze missie luidt:

De rijke cultuurhistorie van de stad Sloten behouden en ontsluiten voor toeristen, recreanten en inwoners van de gemeente 'De Fryske Marren'.

De daarvan afgeleide hoofddoelstelling voor 2026-2029 is:

Aan het einde van de beleidsperiode 2026-2029 hebben wij 10 procent meer bezoekers in het museum mogen ontvangen.

Dit willen we de komende jaren bereiken door in te zetten op onderstaande beleidslijnen:

Beleidslijn 1: Educatie, Publiek & Profilering

Het versterken van de publieksfunctie van Museum Sloten door educatie, participatie en zichtbaarheid.

In de periode 2026–2029 zet Museum Sloten stevig in op educatie en publieksbereik. Er wordt gewerkt met een lespakket in combinatie met rondleidingen en het programma **Groen Doen**. Dit wordt aangevuld met gastlessen en een juniorvariant van de stadsomroeper, waarmee kinderen en jongeren actief bij het museum worden betrokken.

Daarnaast wordt onderzocht of jongeren kunnen worden ingezet als museumgids en of studenten kunnen worden geworven om in de zomerperiode activiteiten te ontwikkelen. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden voor winteractiviteiten in samenwerking met regionale aanbieders, om het publieksbereik buiten het hoogseizoen te vergroten.

Op het gebied van tentoonstellingen en evenementen neemt Museum Sloten deel aan de Museumnacht en worden verhalenavonden georganiseerd. Er komen tijdelijke (kinder)tentoonstellingen en wisselende museale presentaties, eventueel in combinatie met werk van regionale kunstenaars. Teksten bij museumstukken worden aangepast om de presentatie toegankelijker en aantrekkelijker te maken. Samenwerking met onder andere It Skûtsje wordt verkend.

De zichtbaarheid van het museum wordt vergroot door gerichte PR voor specifieke doelgroepen, waaronder bruidsparen, en door actief te werken aan meer draagvlak in de stad Sloten.

Beleidslijn 2: Collectie, Beheer & Duurzaamheid

Zorgvuldig omgaan met erfgoed en werken aan een toekomstbestendige collectie.

Museum Sloten werkt aan een kwalitatief sterke en beheersbare collectie. In deze beleidsperiode wordt verder uitvoering gegeven aan het **ontzamelen** van de collectie, zodat de focus ligt op objecten die het verhaal van Sloten het best ondersteunen. Tegelijkertijd wordt de overstap naar het collectieregistratiesysteem **Atlantis** gerealiseerd. Op die manier wordt de collectie voor een breder publiek toegankelijk.

De museumwinkel wordt verder ontwikkeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kennis en input van professionals. Hiermee draagt de winkel bij aan zowel de financiële basis als de duurzame uitstraling van het museum. Wij hopen dat een bezoek aan een mooie winkel ook zal leiden tot meer museumbezoekers. Uiteraard blijft het agentschap van VVV Waterland van Friesland.

Beleidslijn 3: Organisatie, Vrijwilligers & Samenwerking

Versterken van de interne organisatie en het netwerk van het museum.

Een goed functionerende organisatie is essentieel voor de continuïteit van Museum Sloten. In deze beleidsperiode wordt de rol van de baliemedewerker besproken en waar nodig aangepast. Er wordt actief ingezet op het werven en begeleiden van vrijwilligers en nieuwe baliemedewerkers. Daarnaast wordt onderzocht of de inzet van een museumvrijwilliger haalbaar is. Uiteraard zetten wij ook in op scholing, al onze medewerkers en balievrijwilligers hebben een BHV scholing gevolgd.

De taken van de coördinator en museummedewerker worden geëvalueerd en verder ontwikkeld. Ook wordt aandacht besteed aan het verminderen van de kwetsbaarheid van het bestuur, zodat de bestuurlijke continuïteit beter gewaarborgd is voor de komende jaren.

Tot slot wordt de samenwerking met andere musea in de regio onderzocht en versterkt. Door kennis, ervaring en waar mogelijk middelen te delen, kan Museum Sloten zijn positie binnen het regionale museale netwerk verder uitbouwen.

1.4 Onze doelgroepen

Primaire doelgroepen

- **Toeristen die in Friesland verblijven** Dagjesmensen die Sloten bezoeken, kampeerders, watersporters, fietsers en in mindere mate wandelaars. Ze zijn geïnteresseerd in natuur, leuke dorpjes en steden, winkeltjes, watersport, fietsen en wandelen, leuke activiteiten voor de kinderen.
- **Museumkaarthouders (en andere specifiek geïnteresseerden)** Mensen die doelgericht het museum bezoeken vanwege hun interesse voor onze exposanten of collectie.
- **Mensen uit de regio** Inwoners van Sloten en regio die afkomen op de wisseltonoonstelling. Ook zijn we een 'logische en ideaal startpunt' voor inwoners die hun eigen relaties, vrienden of familieleden buiten Friesland rondleiden door stad en streek.
- **Directies en docenten van basis- en middelbare scholen** Schooljeugd stellen wij in staat kennis te nemen van het eigen verleden waardoor zij waardering krijgen voor de eigen omgeving en ook het besef dat je daar goed voor moet zorgen.

Secundaire doelgroepen

- Ondernemers en culturele instellingen voor wie het museum een plek van ontmoeting is.
- Bruidsparen die elkaar in onze raadszaal het ja-woord geven.

Sfeervolle aankleding van de Raadszaal voor huwelijken

1.5 Registraties

Het museum beschikt over de ANBI-status.

Museum Sloten is een geregistreerd museum en voldoet aan de kwaliteitseisen.

Museum Sloten is aangesloten bij de Museumvereniging en de Museumfederatie Fryslân.

De museumkaart is bij ons geldig.

De KPI's behorend bij de subsidie van de gemeente 'De Fryske Marren' zijn als uitgangspunt genomen voor dit nieuwe beleidsplan.

2 Collectie

Museum Sloten beheert twee collecties te weten:

- Collectie toverlantaarns en een grote hoeveelheid plaatjes (2.1)
- Historische collectie (2.2).

Daarna volgen de beleidsparagrafen:

- Behoud en beheer (2.3) o.a. ontzamelen
- Toegankelijkheid en gebruik (2.4)

2.1 Beschrijving collectietoverlantaarns

Totstandkoming

Deze collectie is een samenvoeging van de voormalige verzameling van wijlen Peter Bonnet, in zijn werkzame leven directeur van de destijds in Sloten gevestigde tekenschool, en oomzegger van een eigenaar van een kermistent waar toverlantaarnvoorstellingen werden gegeven en incidentele schenkingen.

De collectie is eigendom van de gemeente. Met andere woorden: Museum Sloten ontsluit de collectie namens de gemeente.

Omvang en aard van de collectie

De collectie omvat 1221 objecten plus meer dan 10.000 lantaarnplaatjes. Daarmee verband houdende deelcollecties zijn beeldstroken, pre-cinema apparatuur, onderdelen en toebehoren, documenten.

Op dit moment onderzoeken wij hoe wij de lantaarnplaatjes nog meer toegankelijk kunnen maken voor de geïnteresseerde bezoeker(s).

Verder bevat de collectie een aantal niet-toverlantaarn gerelateerde deelcollecties: stereoplaatjes (11 dozen met enige honderden plaatjes), stereoapparatuur (35), fotoapparatuur (55), filmapparatuur (51), en een aantal objecten (40) in de categorie 'overig'.

Een bijzonder fraaie toverlantaarn uit de collectie van Museum Sloten

Waardering

Onze collectie toverlantaarns is van nationaal belang, maar nog belangrijker is de verzameling plaatjes. Ze zijn eerst handgeschilderd en later fotografisch bedrukt. De plaatjes werden niet enkel gebruikt voor vermaak, maar ook voor onderwijs, opvoeding, bijbelonderricht, bij colleges op de universiteiten, berichtgeving over rampen, oorlogen en informatie over verre landen, et cetera. De collectie biedt daarmee een omvangrijk overzicht en belangrijk historisch inzicht, waar in de huidige vaste presentatie weinig mee wordt gedaan.

2.2 Beschrijving historische collectie

Vestingstad Sloten heeft een rijke geschiedenis. De stad is een natuurlijk openluchtmuseum waar de geschiedenis levend wordt gehouden, ook door de inwoners. Zo is er een actieve stadsomroeper en een schutterij die in de zomer elke vrijdagavond een populaire geschut demonstratie geeft en het verleden tot leven brengt.

Museum Sloten is letterlijk en figuurlijk het hart van deze stad. Onze kracht is dat we buiten met binnen verbinden: de geschiedenis die buiten voortleeft wordt in het museum in beeld gebracht, gereconstrueerd en voorzien van duiding.

Bezoekers die na hun bezoek de stad weer in wandelen zullen herkennen wat ze bij ons ontdekt hebben.

Omvang en aard van de collectie

De historische collectie van het museum omvat 711 objecten, verdeeld over de volgende deelcollecties:

- Gebruiksvoorwerpen
- Munten en penningen
- Portretten
- Prenten en schilderijen
- Textiel en kleding
- Wapens
- Zwaarden van Sloten

Verder omvat de collectie bodemvondsten, documenten, foto's, tegeltjes en teksten.

Waardering

De historische collectie is van nationaal en lokaal belang. De collectie van nationaal belang bestaat uit een sensationele vondst van tweehandszwaarden in 2025. Deze zwaarden zijn gevonden op de zolder van het raadhuis van Balk. Zoals het zich laat aanzien zijn deze zwaarden gebruikt in Sloten tijdens de oorlog tegen de Spanjaarden. Momenteel zijn de zwaarden in het museum van Sloten alwaar ze worden geconserveerd en gekeken wordt hoe ze veilig tentoongesteld kunnen worden. Vanaf het najaar van 2026 zijn ze toegankelijk voor het museumpubliek en maken dan onderdeel uit van onze expositie.

De collectie die van lokaal belang is bevat enkele zeldzame stukken maar de kwaliteit daarvan is gering. Het biedt enig historisch inzicht en bevat enige

educatieve punten. De kunstzinnigheid is beperkt tot de portretten, prenten en schilderijen.

Ondanks de geringe objectieve waarde zijn veel objecten wel zeer geschikt om de boeiende geschiedenis van de stad te illustreren.

Brandmerk van de stad Sloten. Het illustreert dat Sloten als stad het recht had zelf vonnissen uit te spreken en te voltrekken.

2.3 Behoud en beheer

Inleiding

Het beheer van de collectie moet in veel opzichten beter, en daar is nog veel werk te verrichten. Inmiddels is een museummedewerker in dienst die zich bezighoudt met het beheer en het ontzamelen van onze collectie.

- **Depot** Het museum heeft zelf een klein depot met matige klimaatbeheersing en brandpreventie. Enkele deelcollecties zijn gevoelig voor vocht en temperatuur en zullen elders moeten worden ondergebracht. Inmiddels zijn de objecten die op de zolder van het raadhuis lagen geïnventariseerd en overgebracht naar het museum in Sloten. Hier zal worden bekeken of ze passen bij de collectie van het museum of dat ze zullen worden ontzamd.
- **Ontbrekende gegevens** Van een aantal objecten is niet duidelijk wie de schenker is geweest of wie de eigenaar is (bij bruiklenen). Ook de waarde is lang niet altijd duidelijk.
- **Slechte staat** Een aantal objecten die voor de collectie wel relevant zijn verkeren in zodanige staat dat ze gerestaureerd zouden moeten worden.
- **De collectie is te heterogeen** Veel objecten zijn niet relevant voor de opdracht van het museum: ze vallen buiten de collectie en zouden kunnen worden afgestoten (zie hieronder). Wij hebben hier inmiddels kaders voor opgesteld.

Ontzamelen

Om onze collecties goed te beheren en levend te houden voor de toekomst, moeten we kritisch kijken wat wel en niet tot de collectie zou moeten behoren. Met andere woorden: waar nodig ontzamelen.

De gemeente 'De Fryske Marren' heeft geld beschikbaar gesteld aan museum Joure en museum Sloten om de collectie goed te beschrijven en waar nodig te ontzamelen. Museum Joure heeft hiervoor een medewerker aangesteld die ook ten dienste van museum Sloten staat.

Verschillende overwegingen en criteria spelen een rol:

- de kwaliteit van een object;
- of een object past binnen of tussen de (deel)collectie;
- of een object ook het depot uitkomt;
- of er sprake is van beperkende schenkingsvoorwaarden.

Dit zal gebeuren in overleg met de eigenaren (gemeente en bruikleengevers), en volgens de richtlijnen van de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten). Ruimtegebrek (waarvan wel sprake is) zal nooit reden zijn voor afstoting.

In aanmerking voor ontzaming komen:

- Objecten waarvan nu al duidelijk is of waarvan na onderzoek zal blijken dat ze geen relatie hebben met Sloten en omgeving.
- Een aantal apparaten die geen 'tijdgenoot' zijn van de toverlantaarn, zoals camera's, filmprojectors, vergroters, diaprojectors, statieven et cetera.

Beleidsvoornemens

- Inventarisatie van de depots: Wat is er allemaal, wie is de eigenaar, in welke staat verkeert het, wat is de waarde, hoe relevant is het object voor de collectie?
- Overleg met de gemeente over vervolg
- Zorgen voor goede klimaatbeheersing en brandpreventie in het depot
- Noodzakelijke restauratiewerkzaamheden laten uitvoeren

2.4 Toegankelijkheid

Collectieregistratie in Atlantis

Een deel van onze collectie is de afgelopen jaren geregistreerd in Adlib. Er zijn 307 objecten met totaal 407 foto's gepubliceerd op de via internet algemeen toegankelijke databases Collectie Nederland en Museum.frl. Van de meer dan 10.000 plaatjes zijn er op het moment van schrijven ruim 2100 gedigitaliseerd en geplaatst op de internationale wetenschappelijke website Lucerna.

Daarna ontbrak ons het aan menskracht om deze registratie voor te zetten. Op dit moment gaan alle musea die aangesloten zijn bij de museumfederatie Fryslân over naar Atlantis. Het bestuur heeft besloten om eerst de collectie te ontzamen en in 2027 over te gaan naar Atlantis.

Ontsluiting in de vaste opstelling

De belangrijkste en mooiste stukken uit beide collecties zijn opgenomen in de vaste tentoonstelling die sinds 2022 is vernieuwd.

Beleidsvoornemens

- Registratie in Atlantis en digitale ontsluiting
- Tijdelijke tentoonstellingen organiseren daarbij gebruikmakend van de collectie die in ons depot staat. Wij willen dan graag specifieke perioden uit de geschiedenis van Sloten belichten. In 2026 zal de expositie 'Sloten 600 jaar stadsrechten' worden geopend.

3 Publieksprogramma

3.1 Het museum als bron van kennis

Museum Sloten positioneert zich als een toegankelijke en levendige bron van kennis over de Friese geschiedenis, identiteit en bestuurscultuur. In de vernieuwde presentatie staat het verhaal centraal: een verhaal waarin verleden, heden en toekomst met elkaar verbonden worden en waarin bezoekers – jong en oud – actief worden meegenomen in de betekenis van Sloten en Friesland.

De kern van de presentatie wordt gevormd door drie inhoudelijke pijlers: de Friese identiteit, water als vriend en vijand en bestuur en rechtspraak. Deze thema's zijn onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van Sloten als vestingstad en bestuurscentrum, en geven bezoekers inzicht in de manier waarop mensen hier door de eeuwen heen hebben geleefd, samengewerkt en gestreden tegen én met het water.

Presentatie van het thema 'water als vriend en vijand'

Een unieke rol binnen dit verhaal is weggelegd voor de collectie toverlantaarns. Deze collectie wordt ingezet als verhalend medium om geschiedenis zichtbaar en begrijpelijk te maken. De bijbehorende lantaarnplaatjes zijn integraal onderdeel van de presentatie en tonen historische beelden, scènes en symboliek die de thema's verdiepen. Zo verbindt Museum Sloten historische verteltradities met hedendaagse museale presentatievormen.

Educatie en participatie vormen een belangrijke pijler binnen het beleid. Voor kinderen is een aantrekkelijke speurtocht ontwikkeld rondom Wick de muis, die woont in het burgemeestershuis. Wick fungeert als gids en nodigt jonge bezoekers spelenderwijs uit om het museum te ontdekken en kennis te maken met geschiedenis, bestuur en het dagelijks leven van vroeger. Hiermee sluit Museum Sloten aan bij de belevingswereld van kinderen en stimuleert het actief leren. Er zal onderzocht worden of er kindergidsen ingezet kunnen worden.

Deze educatieve lijn wordt verder versterkt door de recent gerealiseerde replica van een toverlantaarn. Met dit interactieve object kunnen kinderen hun zelfgemaakte lantaarnplaatjes projecteren en zo hun eigen verhalen vertellen. Dit

stimuleert creativiteit, historisch bewustzijn en eigenaarschap, en past binnen de ambitie van het museum om leren en doen met elkaar te verbinden.

Kinderen zijn gefascineerd bezig met het projecteren van hun zelfgemaakte toverlantaarnplaatjes.

Met het oog op de toekomst blijft Museum Sloten investeren in de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de collectie. In het najaar van 2026 zullen de historische tweehandszwaarden voor het publiek toegankelijk worden gemaakt. Deze objecten versterken het verhaal van rechtspraak, verdediging en machtsuitoefening en vormen een waardevolle aanvulling op de bestaande presentatie.

De twee tweehandszwaarden zoals ze altijd al in de Raadszaal hingen.

Museum Sloten ontwikkelt zich hiermee tot een plek waar erfgoed niet alleen wordt bewaard, maar actief wordt ingezet als bron van kennis, inspiratie en ontmoeting. Door verhalen te vertellen, objecten tot leven te brengen en bezoekers te betrekken, draagt het museum bij aan het behoud en de doorvertelling van de Friese geschiedenis voor toekomstige generaties.

Beleidsvoornemens

- In het museum meer aandacht voor verhalen zoals de Museumnacht en verhalenavonden organiseren voor een breed publiek
- Tijdelijke tentoonstelling voor kinderen organiseren
- Teksten aanpassen bij de museumstukken
- Tijdelijke museale tentoonstellingen afwisselen met kunstenaars uit de regio
- Samenwerking met It Skûtsje onderzoeken

Arrangementen

- **Zomerarrangement** In de zomermaanden kunnen toeristen (en anderen) iedere donderdagmiddag deelnemen aan een arrangement. Het arrangement bestaat uit een museumbezoek een rondleiding met stadsomroeper door de stad Sloten en een boottochtje over de Sleattemer Mar. Het aantal deelnemers neemt ieder jaar. Het arrangement voorziet in een behoefte.
- **Arrangementen voor groepen** Voor groepen hebben we ook een arrangement bestaande uit museumbezoek en een stadswandeling op een zelf te bepalen tijdstip. De ontvangst vindt dan plaats in het museum en na bezichtiging volgt de stadswandeling met stadsomroeper Wiebren van der Land (of een andere goed ingevoerde stadsgids) door de stad. Vanuit het museum gaat het dan langs de Grutte Tsjerke, Korenmolen 'De Kaai' en de prachtige bolwerken.

Beleidsvoornemens

- De arrangementen standaard opnemen in de online marketingstrategie.
- Onderzoeken of wij een paspoort kunnen ontwikkelen met het Woudagemaal in Lemmer en Museum Joure. Eventueel aanvullen met It Skûtsje.

3.2 Wisseltentoonstelling

Museum Sloten richt ieder jaar een wisselexpositie in. Komend jaar is er een expositie 'Sloten 600 jaar stadsrechten'. Daarnaast is het mogelijk dat een kunstenaar uit de regio zijn/haar kunst exposeert in de zomerperiode.

Beleidsvoornemens

- Regionale kunstenaars blijven exposeren
- Wij willen graag kijken of wij ook een kindertentoonstelling kunnen organiseren.
- Minstens één tijdelijke tentoonstelling in de planperiode met museumstukken uit ons depot.

Onderzoek naar en presentatie van cultuurhistorie is een kerntaak van elk museum. Het nodigt uit tot herhalingsbezoek, en zorgt bij de lokale bevolking voor draagvlak en binding met het museum. Wij willen kijken of wij ook een reizende expositie kunnen organiseren in de verzorgingshuizen in onze gemeente.

4 Erfgoededucatie als fundament voor de toekomst

Museum Sloten beschouwt erfgoededucatie als een essentiële taak binnen zijn maatschappelijke rol. Door kinderen en jongeren actief in aanraking te brengen met erfgoed, geschiedenis en verhalen uit de stad, draagt het museum bij aan historisch besef, burgerschap en betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. Erfgoededucatie is daarmee niet alleen gericht op kennisoverdracht, maar ook op het ontwikkelen van vaardigheden, creativiteit en eigenaarschap.

Een belangrijke stap hierin is de ontwikkeling van een lespakket voor het basisonderwijs, dat in samenwerking met scholen wordt vormgegeven. Dit lespakket wordt gekoppeld aan een interactieve rondleiding in het museum en sluit aan bij het programma Groen Doen, waarin natuur, landschap en duurzaamheid centraal staan. Door erfgoed en natuur met elkaar te verbinden, leren leerlingen dat geschiedenis en omgeving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Daarnaast onderzoekt Museum Sloten de mogelijkheden voor een winteractiviteit in de kerstvakantie, in samenwerking met lokale aanbieders en kunstenaars uit de regio. Deze activiteit biedt ruimte voor creativiteit, ontmoeting en verdieping, en versterkt tegelijkertijd de band tussen het museum en de lokale gemeenschap. Door regionale makers te betrekken, fungeert het museum als podium voor lokaal talent en cultureel ondernemerschap.

Om jongeren actief te betrekken bij het museum en hun stem een plek te geven, wil Museum Sloten jongeren opleiden tot museumgids. Deze jongeren leren niet alleen presenteren en verhalen vertellen, maar ontwikkelen ook kennis van erfgoed en geschiedenis. Door leeftijdsgenoten en families rond te leiden, ontstaat een frisse en eigentijdse manier van kennisoverdracht die aansluit bij een nieuw publiek.

In het verlengde hiervan wordt een juniorvariant van de stadsomroeper ontwikkeld. Dit initiatief laat kinderen en jongeren op een speelse manier kennismaken met historische communicatie en het publieke leven van vroeger. De junior stadsomroeper wordt ingezet bij activiteiten en evenementen en draagt bij aan zichtbaarheid en levend erfgoed in de stad.

Tot slot wil Museum Sloten studenten werven die in de zomerperiode een educatieve of publieksgerichte activiteit ontwikkelen. Hiermee biedt het museum ruimte voor experiment, nieuwe ideeën en samenwerking met opleidingen op het gebied van erfgoed, cultuur, educatie en toerisme. Tegelijkertijd versterkt dit het zomerprogramma en wordt het museum aantrekkelijker voor een breed en divers publiek.

Met deze samenhangende aanpak positioneert Museum Sloten zich als een actieve leeromgeving waar erfgoed wordt beleefd, gedeeld en doorgegeven. Door te investeren in educatie, participatie en samenwerking bouwt het museum aan duurzame relaties met scholen, jongeren, makers en toekomstige erfgoeddragers.

Beleidsvoornemens

- Lespakketten ontwikkelen graag in samenwerking met Groen Doen
- Ontwikkelen winteractiviteit in samenwerking met lokale aanbieders/kunstenaars
- Jongeren opleiden tot museumgids, in het verlengde daarvan gaan wij onderzoeken of wij een stadsomroeper een juniorvariant kan ontstaan.
- In de zomerperiode een educatieve, publieksgerichte activiteit ontwikkelen.

5 PR en Marketing

5.1 Positionering

Museum Sloten ziet PR en marketing als **strategisch instrument** om de zichtbaarheid te vergroten, het publieksbereik te verbreden en de maatschappelijke waarde van het erfgoedverhaal uit te dragen. Een samenhangende aanpak van traditionele en online marketing is essentieel. De communicatie sluit aan bij de kernwaarden van het museum: toegankelijk, verhalend en geworteld in de Friese geschiedenis.

Traditionele marketing blijft belangrijk voor het bereiken van inwoners, recreanten en toeristen in de regio. Museum Sloten zet in op herkenbare en consistente uitingen, zoals drukwerk (folders, posters en flyers), zichtbaarheid op strategische locaties in Sloten en omliggende plaatsen, en deelname aan regionale culturele agenda's. Daarnaast wordt actief contact onderhouden met lokale en regionale media, waaronder kranten, huis-aan-huisbladen en radio. Persberichten worden ingezet rond nieuwe presentaties, bijzondere objecten, educatieve projecten en evenementen.

Samenwerkingen vormen een belangrijk onderdeel van de PR-strategie. Door aan te sluiten bij lokale ondernemers, VVV's, recreatiebedrijven, scholen en culturele instellingen vergroot Museum Sloten zijn bereik en relevantie. Gezamenlijke promotie, arrangementen en thematische activiteiten zorgen voor kruisbestuiving tussen doelgroepen en versterken de positie binnen het culturele en toeristische netwerk.

Museum Sloten investeert in **online marketing en digitale zichtbaarheid**. De website fungeert als centraal informatiepunt en wordt helder, actueel en gebruiksvriendelijk ingericht, met aandacht voor activiteiten, educatie, verhalen uit de collectie en praktische bezoekersinformatie. Het museum gebruikt sociale media om het verhaal achter de collectie te delen, een inkijkje te geven achter de schermen en interactie met het publiek aan te gaan. Beelden, korte verhalen en aankondigingen zorgen voor een laagdrempelige en persoonlijke benadering. Online communicatie wordt doelgericht ingezet voor doelgroepen als gezinnen, scholen, toeristen en jongeren. Campagnes rond vakanties, nieuwe activiteiten en seizoensopeningen zorgen voor herhaalbezoek en vergroten de betrokkenheid.

Door de **combinatie** van traditionele en online marketing streven we naar een herkenbare en consistente uitstraling. Monitoring van bezoekersaantallen, online interactie en publieksfeedback biedt inzicht in het effect van de ingezette middelen en vormt de basis voor bijsturing en verdere professionalisering. Met deze geïntegreerde PR- en marketingaanpak wil Museum Sloten zijn positie als kenniscentrum en cultureel ontmoetingspunt versterken en een breed publiek blijven inspireren met het verhaal van Sloten en Friesland.

Beleidsvoornemens

- PR voor bepaalde doelgroepen ontwikkelen zoals bruiloften
- Draagvlak in de stad vergroten

6 Zakelijke markt

6.1 Huwelijken in de Raadszaal

De Raadszaal van Museum Sloten is een officiële trouwlocatie. Dat mensen uit Sloten (en van elders) bij ons kunnen trouwen versterkt de band met de bewoners en houdt ook een historische link met de voormalige functie van het gebouw in stand. Bruidsparen weten ons op dit moment onvoldoende te vinden, dus investering in bekendheid is nodig. Zie ook 5.1

Beleidsvoornemen

- Vrijwillige gastvrouwen blijven trainen om huwelijken zo goed mogelijk te begeleiden

6.2 Museum-souvenirwinkel

Het afgelopen jaar hebben wij geïnvesteerd in een nieuw kassasysteem MPlus. Na het vertrek van één van onze medewerkers zijn wij overgegaan naar het pakket van VVV Waterland. Het afgelopen jaar zien wij dat de inkomsten minder zijn dan de voorgaande jaren. Het pakket van de VVV bevat voornamelijk Friese producten. Deze producten worden op twee andere locaties in Sloten ook verkocht en zijn in de meeste gevallen goedkoper. Wij hebben besloten om te kijken of wij ook een origineel museumwaardig aanbod kunnen aanbieden. Wij hebben hiervoor een professional gevraagd om bovenstaande samen met de medewerkers verder te ontwikkelen. Uiteraard blijven er Friese producten en de VVV-materialen beschikbaar. Wij hopen op die manier de inkomsten van de winkel weer op peil te brengen en wellicht ook meer museumbezoekers aan te trekken.

Beleidsvoornemen

- Onze winkel verder ontwikkelen tot museumwinkel, dit is alleen haalbaar met de inzet van vrijwilligers.

7 Samenwerkingen

7.1 Lokale samenwerking

Dat Museum Sloten ieder jaar een grote groep bezoekers mag ontvangen is niet in de laatste plaats te danken aan de aantrekkingskracht van de stad zelf. Het toerisme is dan ook een belangrijke levensader van de stad en de regio. Veel bedrijven zijn daarom gebaat bij een goed functionerend museum. Dat vraagt dus om samenwerking.

7.2 Samenwerking in de regio

De musea in de gemeentes De Fryske Marren en VVV Waterland van Friesland voeren sinds 2018 halfjaarlijks overleg over relevante zaken en ontwikkelingen. De grotere musea nemen daarin het voortouw (Scheepvaartmuseum Sneek, Museum Joure, Woudagemaal), maar wij vinden het belangrijk om daarbij te zijn om op de hoogte te blijven, aan te sluiten bij ontwikkelingen en bij te dragen aan gezamenlijke activiteiten.

Beleidsvoornemens

- Investeren in samenwerking met de lokale gemeenschap.
- Meer structureel samenwerken met Plaatselijk Belang, bijvoorbeeld i.h.k.v. de (noodzakelijke) verbetering van de bezoekerservaring in de stad. Met name in de winter zouden er meer activiteiten aangeboden kunnen worden.
- Podium voor lokale en regionale kunstenaars blijven bieden.
- Naast de voorgenomen cultuurhistorische tentoonstellingen blijft ook hiervoor ruimte.
- Onderzoeken of wij een arrangement kunnen ontwikkelen met andere musea in de gemeente.
- Samenwerking met het Nationaal Militair Museum versterken.

8 Vrijwilligers

8.1 Vrijwilligersbeleid

Zonder de inzet van vrijwilligers kan Museum Sloten niet bestaan, en met het oog op de continuïteit is het daarom zaak het vrijwilligersbestand zowel kwantitatief als kwalitatief op peil te houden. Daartoe is in 2019 een nieuw vrijwilligersbeleid ontwikkeld en vastgesteld dat enerzijds voor de bestaande vrijwilligers de werkwijze verheldert en daarmee wrijving, conflicten of ongelijke behandeling van vrijwilligers voorkomt, en anderzijds structuur geeft bij de werving van nieuwe vrijwilligers en de aansturing van bestaande. In het vrijwilligersbeleid zijn de voorwaarden daartoe geformuleerd, afspraken vastgelegd en de daartoe inzetbare middelen benoemd.

8.2 Dit bieden we

Omdat we het vrijwilligerswerk in Museum Sloten aantrekkelijk willen houden hebben we aandacht voor individuele wensen en behoeftes. We bieden (behalve zaken als een jaarlijks uitje en andere sociale bijeenkomsten) gestructureerde begeleiding en indien nodig en gewenst ook scholing.

Museum Sloten betaalt alle gastvrouwen en baliemedewerkers een vrijwilligersvergoeding. We geven een vrijwilligersvergoeding aan degenen die relatief veel eigen verantwoordelijkheid dragen voor de uitgeoefende taak en die een structurele inzet leveren van gemiddeld minimaal 1 dag per week op vaste of ingeroosterde dagen.

Beleidsvoornemens

- **Organisatie in werkgroepen verder doorvoeren** De belangrijkste taken die momenteel door vrijwilligers worden verzorgd zijn collectiebeheer, baliebemensing, kluswerk en groepen ontvangen.
- **Wervingsplan uitrollen** Voor veel vrijwilligerstaken zijn de afgelopen jaren goede mensen gevonden, maar op het moment van schrijven is de vrijwilligersbezetting nog niet optimaal.
In het vrijwilligersbeleid is daarom een systematische inventarisatie en profieloverzicht opgenomen van beschikbare en nog benodigde vrijwilligers waarvan de invulling de komende jaren wordt nagestreefd. Op dit moment zijn wij op zoek naar museale- en educatieve vrijwilligers.
- **Kwetsbaarheid van het bestuur opheffen** Momenteel zijn er drie bestuursleden, een voorzitter, secretaris en penningmeester. Doorstroming is noodzakelijk om een stabiel bestuur te houden in de toekomst.

9 Organisatie en beheer

9.1 Taakverdeling

Binnen het museum is er een heldere rol- en taakverdeling tussen bestuurders, betaalde medewerkers en vrijwilligers.

- **Bestuur:** toezichhoudende en uitvoerende rol, grotere strategische beslissingen.
- **Medewerker en coördinator:** uitvoerende rol, (mede)verantwoordelijk voor beleid, aansturing van de vrijwilligers en een deel van de organisatie.
- **Vrijwilligers:** assistentie en inbreng expertise ter aanvulling op en ontlasting van bestuur en medewerkers.

Bestuur

Het bestuur bestaat op het moment van schrijven uit de volgende leden.

Naam	Functie	Portefeuille
Mw. Ackelyn Stapensea	Voorzitter	Algehele leiding, beleid
Dhr. Bouke van der Zee	Penningmeester	Bedrijfsvoering
Mw. Iris van Staveren	Secretaris	Personeel en vrijwilligers
Vacature	Lid	Collectie en exposities
Vacature	Lid	Gebouw en facilitaire zaken

Medewerkers

Mw. Janna Zuiderhof en Mw. Birgit Yzer zijn beide in dienst van het museum. Zij werken als coördinator en museummedewerker. De coördinator levert informatie aan bij het bestuur en bespreekt dit met de bestuursleden. Zij legt verantwoording af aan het bestuur van het museum.

Vrijwilligers

Vrijwilligers met inhoudelijke taken en veel eigen verantwoordelijkheid zijn de volgende:

- **De balievrijwilligers** die zelfstandig de balie bemensen en op de dagen dat ze dienst hebben verantwoordelijk zijn voor mensen en gebouw;
- **De gastvrouwen** assisteren tijdens de jaarlijkse opening van het museumjaar en begeleiden de bruiloften.
- **De vrijwilligers van de werkgroep klussen** die de coördinator ondersteunen bij het beheer van gebouw, presentatie en apparatuur. Op dit moment is hier een vacature voor.

Taken waar wij geen vrijwilligers voor hebben worden uitbesteed aan derden. De schoonmaakwerkzaamheden besteden wij uit.

9.2 Verantwoord werken

Museum Sloten onderschrijft de Code Fair Practice en de Code Cultural Governance en de Code Inclusie en handelt dienovereenkomstig of is daarmee bezig.

Code Fair Practice

- **Fair Pay** Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van de werknemers volgen we de richtlijnen van de CAR/UWO. Met ingehuurde krachten worden contracten overeengekomen. Met vrijwilligers die structurele werkzaamheden verrichten is een vrijwilligersovereenkomst afgesloten. Zij krijgen een vrijwilligersvergoeding.
- **Afdracht auteursrechten** Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal betaalt Museum Sloten de vereiste bijdrage aan de stichting Reprorecht.
- **Financiële transparantie** Het museum is open over financiële vergoedingen aan personeel, ingehuurde krachten en vrijwilligers. Het jaarverslag inclusief de exploitatierekening en de balans wordt op de website gepubliceerd.
- **Vertrouwen** In onze meerjarenplannen leggen we uit wat we gaan doen en laten we zien dat we in staat zijn die plannen te realiseren. In onze jaarverslagen leggen we daarover verantwoording af.
- **Inclusie** Voor gasten is het gebouw volledig rolstoeltoegankelijk. Ook is Museum Sloten reeds bij uitstek een plek waar ouderen en mensen met een beperking als vrijwilliger zinvol bezig kunnen zijn en in contact kunnen blijven met de samenleving.

Beleidsvoornemens

- **Doorgaan met professionaliseren** Hier zijn we al een eind mee gevorderd, maar het blijft een speerpunt voor de komende beleidsperiode. Net als andere musea is ook Museum Sloten sterk afhankelijk van vrijwilligers. Dat botst soms met de gewenste professionalisering, maar door de scholing aan te bieden en de vrijwilligers goed te begeleiden kan desondanks een acceptabel professioneel niveau worden bereikt.

Governance Code Cultuur

Het bestuur heeft de vorige beleidsperiode als volgt invulling gegeven aan de Governance Code Cultuur.

- Het bestuur is gericht op waarde scheppen voor en in de samenleving.
- Het heeft de eigen ambities waargemaakt in de vorige beleidsperiode en voor de komende beleidsperiode concrete plannen geformuleerd en aangegeven hoe die gerealiseerd gaan worden.
- Het bestuur handelt integer.

- De verschillende rollen binnen het bestuur en binnen de organisatie zijn duidelijk afgebakend en er is geen sprake van ongewenste belangenverstrengeling.
- Het bestuur handelt in het besef van zijn verantwoordelijkheid voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.
- Het bestuur komt eenmaal per maand bijeen en bespreekt dan samen met de coördinator de lopende zaken, lost eventuele knelpunten op, ontwikkelt beleid en stuurt medewerkers en de vrijwilligers aan.
- Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie en oefent daar goed toezicht op.
- Met de medewerkers wordt jaarlijks een gesprek gevoerd. Voor de structurele vrijwilligers is dit gedelegeerd aan de coördinator. Voor alle vrijwilligers is een goed vrijwilligersbeleid ontwikkeld dat gefaseerd wordt geïmplementeerd.
- Gebouw en organisatie zijn zodanig ingericht dat personeel en vrijwilligers zo veilig mogelijk kunnen werken en optimaal ook de veiligheid van gebouw, collectie en gasten kunnen waarborgen.

Voor alle betrokkenen is een collectieve ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Het gebouw is voorzien van beveiliging tegen inbraak, rookmelders en bewakingscamera's. Balievrijwilligers die tijdens hun dienst zelfstandig het museum draaien volgen periodiek een BHV-cursus.

Betalingen worden gecontroleerd door de penningmeester; de boekhouding wordt begeleid en gecontroleerd door de accountant.

Beleidsvoornemen

- Bestaande werkwijze continueren.

Bijlage 1 Financiën

Balans per 31 december 2024 en 2025

	31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	2.220,00	2.940,00
Herinrichting Museum	183.891,16	208.683,16
Toegezegde bijdragen herinrichting	-183.891,16	-208.683,16
Inventaris	4.753,68	1.197,86
Inrichting	-	
	6.973,68	4.137,86
Vlottende activa		
Voorraden	7.017,00	10.298,34
Incourante voorraden	-2.100,00	-4.151,00
	4.917,00	6.147,34
6.147,34		6.147,34
Vorderingen		
Debiteuren	-	
Overige belastingen en premies sv	1.145,78	7.741,86
Overige vorderingen	-	28.431,61
Vooruitbetaalde kosten	1.023,32	
	2.169,10	36.173,47
Liquide middelen		
Kas	200,00	200,00
Kleine kas	224,99	330,27
Bank rekening courant	36.834,62	57.514,81
Bank spaarrekening	92.613,20	61.944,30
Pin	-	279,37
	129.872,81	120.268,75
TOTAAL ACTIVA	143.932,59	166.727,42
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.985,00	29.113,11
Bestemmingsres. Aanp. Entree		
Bestemmingsres. ICT	10.117,64	5.750,00
Bestemmingsres. onderhoud	14.500,00	14.500,00
Bestemmingres. projecten	26.801,94	34.500,94
Bestemmingres. inrichting	10.000,00	7.000,00
Bestemmingsres. jubileum 2025	15.008,00	10.000,00
Bestemmingsres. collectie/depot	33.112,03	33.112,03
	142.524,61	133.976,08
Kortlopende schulden		
Crediteuren		27.853,11
Overige belastingen en premie sv	-3.008,90	
Kortlopende schulden	416,88	898,23
Te ontvangen facturen	4.000,00	4.000,00
	1.407,98	32.751,34
TOTAAL PASSIVA	143.932,59	166.727,42

Toelichting bij de reserves

Algemene reserve

Stand van de algemene reserve is per 31 december 2025: € 32,354.

Bestemmingsreserve ICT

Deze reserve is ter dekking van aanpassingen aan de digitale infrastructuur, met name voor vervanging van het beveiligings-en camerasysteem. Aangezien de reserve hiervoor te laag is voegen we € 5.000 aan deze reserve toe. Het kassasysteem is in 2025 vervangen. Deze investering wordt in 5 jaar ten laste van deze reserve afgeschreven.

Bestemmingsreserve onderhoud

Deze reserve is bedoeld voor het meerjarig onderhoud. In 2025 is een begin gemaakt met het onderzoek hoe we kunnen besparen op ons energieverbruik. Deze uitgaaf is uit de post onderhoud gedekt. Gezien de huidige energieprijzen zullen we in besparende maatregelen moeten investeren. Tevens verdienen de huidige verouderde toiletruimtes een upgrade.

Bestemmingsreserve projecten

Deze bestemmingsreserve is nodig voor:

- Toekomstige herinrichting van het Museum
- Uitbreiding van de speurtocht Muis in het stadhuis en aanschaf van een meubel over de werking van een toverlantaarn.
- Educatie.
- Tijdelijke exposities en evenementen.
- Het ordenen van de voor de herinrichting niet benodigde museuminventaris. (In 2026 starten we met het ontzamelen van de inventaris.)

Bestemmingsreserve jubileum 2025

Het museum in zijn huidige vorm en organisatie bestaat in 2025 25 jaar. Omdat de stad Sloten in 2026 600 jaar (stadsrechten) bestaat willen we het museumjubileum samen met dit stadsproject opzetten. We doen dan een tijdelijke expositie. Het evenement staat gepland op 20 augustus 2026 in samenwerking met andere partijen.

Bestemmingsreserve collectie/depot

Deze reserve is nodig voor twee zaken:

1. **Het aanpassen van het museumdepot** in de oude kluis waar zich een belangrijk deel van de niet geëxposeerde objecten bevindt. Tevens hebben we besloten om in samenwerking met de gemeente onze collectie te ontzamelen. In 2024 heeft de gemeente ingestemd om gezamenlijk met het

museum Joure het ontzamelingsproject op te zetten. Museum Joure heeft hiervoor een collectiemedewerker aangetrokken.

2. **Aanschaf van het softwarepakket Atlantis voor collectiebeheer.** Dit is noodzakelijk omdat het huidige softwarepakket Adlib geen updates meer krijgt. Van Atlantis heeft de Friese Museumfederatie een gemeenschappelijke versie gekocht met geschikte functionaliteiten voor Friese Musea. Dit is de zogenoemde Spectrum-module, met uitbreidingsmogelijkheden.

Bestemmingsreserve gebouw en inrichting

Deze reserve gebruiken we om toekomstige herinrichtingen mogelijk te maken. In 2025 voegen we vanuit het resultaat € 3.000 hieraan toe.

Bijlage 2

Meerjarenplanning 2026-2029

Onderwerp	Activiteit	2026	2027	2028	2029
Educatie	Lespakket met rondleiding / Groen Doen	x			
	Winteractiviteit onderzoeken met aanbieders in de regio.			x	
	Gastlessen in combinatie met Groen Doen	x			
	Onderzoeken jongeren als museumgids				x
	Junior variant met de stadsomroeper				x
	Studenten werven en activiteiten in de zomer laten ontwikkelen				x
Collectie en beheer	Ontzamelen	x	x		
	Overgaan naar Atlantis		x	x	
	Toegankelijk maken van de collectie – scannen			x	
Medewerkers	Rol baliemedewerker bespreken en eventueel aanpassen	x			
	Werven vrijwilligers en nieuwe baliemedewerkers	x	x		
	Museumvrijwilliger inzetten (onderzoek of het haalbaar is)	x			
Publieks-tentoonstelling	Museumnacht/verhalenavond	x	x	x	x
	Plan ontwikkelen om meer bezoekers te trekken evt. tijdens de winterstop		x		
	Tijdelijke tentoonstelling voor kinderen		x		
	Teksten aanpassen bij museumstukken	x			
	Samenwerking met It Skûtsje onderzoeken			x	
	Tijdelijk museale tentoonstellingen evt. afwisselen met kunstenaar uit de regio.	x		x	

Onderwerp	Activiteit	2026	2027	2028	2029
PR	PR voor bepaalde doelgroepen	x	x		
	PR – bruiloften	x			
	Draagvlak in de stad vergroten – zie ideeën	x	x	x	x
VVV & winkel	Ontwikkelen van een museumwinkel Input professionals	x			
Bestuur	Samenwerking onderzoeken met andere musea	x			
	Taken coördinator en assistent coördinator evalueren en verder ontwikkelen	x			
	Kwetsbaarheid bestuur opheffen				